

برون رفت از آسیب؟:

درس‌هایی برای پالیسی‌سازی از ویژه‌ی ویژه‌ی مهاجرت آمریکا برای افغان‌ها

نوح کوربن و تیمور شاران

آگوست 2016

برنامه‌ی ویژه‌ی ویژه‌ی مهاجرت آمریکا برای مترجمین افغان، افغان‌هایی که بصورت مستقیم برای دولت آمریکا ایفای وظیفه کرده اند، و افغان‌هایی که روی پروژه‌های تمویل شده از سوی دولت آمریکا کار کرده اند، به این منظور طراحی شده که به این دسته از افغان‌ها کمک کند تا به دلیل تهدیداتی که متوجه جان و زندگی‌شان است، به آمریکا مهاجرت کنند؛ ولی تمديد این برنامه با موانع سیاسی در واشنگتن مواجه شده است. این برنامه تا حال برای شهروندان عراق و افغانستان بیش از 40,000 ویزه صادر کرده است¹، و در ماه جنوری سال 2016 هنوز هم 11,300 را در فهرست کسانی داشتند که یا ویژه‌ی ویژه‌ی مهاجرت شان رد شده، یا هم در حال انتظار اند.²

درین میان، در بحث‌های مربوط به برنامه‌ی ویژه‌ی ویژه‌ی مهاجرت صدای کسانی که برای این برنامه درخواستی داده اند، ازین برنامه رد شده اند، یا هم قبول شده اند، انعکاس نیافته است. یک مطالعه‌ی اتنوگرافیکی این افراد که از سوی Hollings Center مورد حمایت قرار گرفته، نشان می‌دهد که در حالی که کسانی که درین اواخر از طریق همین برنامه به کشور آمریکا مهاجرت کرده اند، بخاطر کمک‌های که دریافت کرده اند عمیقاً سپاس‌گزار اند، بصورت کلی اشتراک‌کننده‌های این برنامه اظهار کرده اند که برنامه تلاش نموده ویزه را در زمان مناسب، و بصورت شفاف صادر نموده و به کسانی که به آمریکا مهاجرت کرده اند نیز کمک نموده تا با زندگی آمریکایی آشنا شده و در آن ادغام شوند.³

چالش‌هایی که فراروی این برنامه قرار گرفته اند، به نحوی ناکامی دولت‌های آمریکا و افغانستان را در راستای ایجاد یک افغانستان با ثبات و امن برملا می‌سازد و این وضعیت کار را بجایی می‌کشاند که کسانی که ظاهراً برای این برنامه تلاش نموده اند، با خطرهای جدی روبرو شوند. در نتیجه، بسیاری از کسانی که با آنها مصاحبه شده است، احساس می‌کنند که این برنامه رویکرد واکنشی در پیش گرفته و در همه موارد منافع کسانی را که درین برنامه درخواستی داده اند، یا بصورت کلی‌تر منافع کشور افغانستان در آن ملاحظه نمی‌شود. این واقعیت می‌رساند که راه‌های برای تطبیق بهتر این برنامه باید جستجو شود؛ و همچنان راه‌هایی که از طریق آن این گونه پالیسی‌ها بتوانند بصورت مفیدتر طراحی شوند تا هم منافع آمریکا و هم منافع کسانی که برای همکاری در جریان حمله‌ی آمریکا در افغانستان خطرهای بسیار را به جان خریدند، در نظر گرفته شود.

از آن جایی که برنامه‌ی ویژه‌ی ویژه‌ی مهاجرت برای افغانستان احتمالاً در سال‌های پیشرو توسعه‌ی چندانی را شاهد نخواهد بود، پیشنهادهای ارایه شده به سه بخش دسته‌بندی شده اند: پیشنهادهایی برای اصلاح برنامه‌ی حاضر در دو کشور افغانستان و ایالات متحده آمریکا و درس‌های آموخته از برنامه‌ی جاری که می‌شود در برنامه‌های ویژه‌ی مهاجرت در آینده مورد استفاده قرار بگیرد.

برای برنامه‌ی جاری ویژه‌ی ویژه‌ی مهاجرت برای افغانستان:

¹ <https://travel.state.gov/content/dam/visas/Statistics/Immigrant-Statistics/SIV/SQNumbers0316.pdf>

² گزارش مشترک وزارت خارجه و وزارت امنیت داخلی: وضعیت برنامه‌ی ویژه‌ی ویژه‌ی مهاجرت برای افغانستان، جنوری 2016.

³ برای معلومات بیشتر، به «راه برون رفت از آسیب»، نوشته‌ی نوح کوربن و تیمور شاران مراجعه کنید.

- کارها روی بهبود دسترسی به معلومات برای کاندیدان این برنامه در جریان درخواست دهی ادامه یافته، و از زبان غیر بوروکراتیک و قابل فهم استفاده شود؛ به خصوص برای افغان‌های که سواد خواندن ندارند.

- به همین ترتیب، به منظور کاهش انتقادهای و ناراحتی‌ها، کمپاین اطلاع‌دهی عمومی راه اندازی شود تا از طریق آن در رابطه به فرایند درخواست‌دهی معلومات داده شود، و در عین حال آنها را راجع به محدودیت‌های برنامه و چالش‌های احتمالی اقتصادی که آنها در آمریکا مواجه خواهند شد، هشدار بدهد. کمپاین اطلاع‌دهی باید همزمان با تبلیغات منفی نیز مقابله کند که از سوی «شرکت‌های سیاحتی» که در پروسه‌ی درخواست دهی با افغان‌ها در بدل پول کمک می‌کنند، پخش می‌شود.

- برای شفافیت بهتر در پروسه‌ی درخواست دهی تلاش شود و درخواست دهنده‌ها بصورت منظم و شفاف از طی مراحل کارشان در جریان قرار داده شوند و دلیل این که چرا برخی از درخواست‌ها رد می‌شوند نیز برای آنها توضیح داده شود.

- شرایط پذیرش برای اعضای خانواده آسان تر شود. در حال حاضر، والدین کسانی که این ویزه را دریافت می‌کنند و فرزندان شان که بالاتر از سن 18 سالگی قرار داشته باشند، برای ویزه‌ی همراهی واجد شرایط نیستند؛ با وجودی که شاید تهدید متوجه آنها باشد (و حتی پس از این که خانواده‌ی شان به آمریکا مهاجرت کنند، ممکن است خطر بیشتری آنها را تهدید کند و اهداف بهتری برای آدم‌ربایی شوند). این برنامه باید به گونه‌ای بسط داده شود تا آن عده از اعضای خانواده دریافت کننده ویزه که خطر متوجه جان شان را ثابت بتوانند، نیز شامل برنامه شوند.

در ایالات متحده آمریکا:

- با سازمان‌های اسکان در آمریکا کار شود تا برای افغان‌هایی که به آمریکا مهاجرت می‌کنند همکاری کنند؛ مخصوصاً:

- برای جابجایی مناسب این عده در وظیفه‌های متناسب با مهارت‌های آنها، لازم است با آنها همکاری صورت بگیرد.

- راه‌هایی را جستجو کنند تا قراردادی‌های مستقر در آمریکا که بودجه‌های برای پروژه‌های که باید در افغانستان تطبیق شوند، از دولت آمریکا دریافت می‌کنند تشویق شوند تا دریافت کنندگان ویزه‌ی مهاجرت را در پروژه‌های خود استخدام کنند زیرا آنها راجع به چگونگی برنامه‌ریزی درین نوع برنامه‌های آشنایی دارند.

برای برنامه‌های مشابه مهاجرت ویزه در آینده:

- قبل از صدور ویزه ویزه گروهی، دولت آمریکا باید تلاش کند تا از دسترسی به میکانیزم‌های مناسب حمایتی برای گروه‌های مهاجرت کننده به آمریکا اطمینان حاصل کند. این مخصوصاً بدان معناست که در راستای هماهنگ‌سازی برنامه‌ی صدور ویزه و برنامه‌های حمایتی که مهاجرت‌کننده‌ها پس از رسیدن به آمریکا دریافت می‌کنند، باید تلاش صورت بگیرد؛ این موضوع نیز باید در نظر گرفته شود که رویکرد یکسان تمام برنامه‌های مهاجرت موثریت ندارد، به خصوص برای گروه‌های تحصیل کرده مثل دریافت کنندگان ویزه‌ی ویزه‌ی مهاجرت.

- بصورت واضح‌تر باید چالش‌های اقتصادی و سیاسی این برنامه و نوع مهاجرتی را که برنامه‌ی مورد نظر تحت پوشش قرار می‌دهد، مورد بررسی، ارزیابی و رسیدگی قرار بگیرد. مطالعه‌ی اتنوگرافیکی انجام شده نشان می‌دهد که در زمینه‌ی افغانستان، برنامه‌ی ویزه‌ی ویزه‌ی مهاجرت به روند فرار مغزها و مهاجرت اعضای تحصیل یافته‌ی جامعه‌ی مدنی از این کشور، کمک بیشتر کرده است. این موضوع احتمالاً انکشاف اقتصادی در افغانستان را ضربه می‌زند و صداهای کلیدی لیبرال

را در عرصه‌ی سیاست افغانستان تضعیف می‌کند و در نتیجه بسیاری از تلاش‌های دولت آمریکا را در راستای دموکراتیزه کردن افغانستان در پانزده سال گذشته آسیب می‌زند.